

Přírodní lokality

1. Deštné pralesy Atsinanana Madagaskar

Hned šest národních parků zahrnuje region Atsinanana na východě ostrova. Chrání pralesy, které jsou nesmírně důležité pro přežití unikátní madagaskarské fauny a flory. Ty se vyvíjejí zcela izolovaně od doby, kdy se ostrov před 60 miliony let oddělil od ostatní země. Díky tomu zdejší deštné pralesy obývá 80 – 90 % endemických druhů. Ze zvířat zaujme např. 25 druhů lemuru.



2. Jihočínská krasová oblast Čína

Na ploše více než půl milionu km² se v jihočínských provinciích Yunnan, Guizhou a Guangxi rozkládá ohromná krasová oblast. Na seznam jsou zapsané tři nejpozoruhodnější lokality: kras Libo, kras Shilin a kras Wulong. Celá oblast představuje jednu z nejkázalejších tropických a subtropických krasových krajín světa.



3. Vulkanický ostrov Jeju Korea

Nejižnější cíp Jižní Koreje tvoří sopečný ostrov Jeju s lávovými jeskyněmi. Jejich síť s mnoha barevnými odstíny a tvary se považuje za nejkrásnější na světě. Součástí lokality je i tufový kužel Seongsan Ilchulbong, vyrůstající z moře jako pevnost, či hora Hallasan (1950 m), nejvyšší v Koreji, s vodopády či kráterovým jezerem.



4. Národní park Teide Španělsko, Kanárské ostrovy

Ústřední roli v tomto horském NP na ostrově Tenerife hraje vrcholek Teide-Pico Viejo, stratovulkán, který se 3718 metry představuje zároveň nejvyšší horou celého Španělska. Ze dna oceánu se pak zdvihá rovných 7500 m, což z něj dělá i třetí nejvyšší sopku světa.



5. Původní bukové lesy Karpat Slovensko, Ukrajina

Unikátní lesní porost se zachoval na deseti lokalitách táhnoucích se Karpatami 185 km od Ukrajiny až na Slovensko. Najdeme jej v Poloninách, Bukovských vrších a Vihorlatu. →



Výbor pro světové dědictví, který zasedal na přelomu června a července v novozélandském Christchurchi, zařadil tento rok na seznam dvacet dva míst. Jsou mezi nimi místa notoricky známá i památky či krajiny, o kterých většina světa nejspíš nikdy neslyšela. A tak se mezi nováčky objevila slavná Opera v Sydney, stejně jako třeba Lopé-Okanda v africkém Gabunu, krajina na pomezí pralesa a savany.

Aktuální stav seznamu světového dědictví UNESCO je tedy následující. Čítá celkem 851 míst rozestých po celé planetě. Z toho je 660 kulturních památek, 166 přírodních lokalit a 25 kulturně-přírodních. Zatímco Indie nebo Čína si jen připsaly další zápis do svých seznamů čítajících několik desítek položek, některé státy měly ve vybrané společnosti premiéru, jako Namibie a Gabun.

Známka nejvyšší jakosti

Byť může být UNESCO stokrát kritizováno, že výběr je často neobjektivní nebo hrají svou roli i politické motivy, jedno je bez diskuse. Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO představuje soubor toho nejceněnějšího, co za tisíce let postavily lidské ruce a vymyslel mozek a co během milionů let vytvořila příroda. Primárním cílem je uchování těchto unikátních míst pro další generace. Nermalou roli pak následně hraje i turismus a z něj plynoucí příjmy. Zařazení na prestižní seznam v naprosté většině případů několikanásobně zvyšuje atraktivitu památek a stoupá i počet návštěvníků, kteří se na to či ono místo vydávají.

A i když si nyní svět zvolil sedm nových divů světa v akci s neobvyklým mediálním humbukem i váhou téměř sta milionů hlasů, starý dobrý seznam to rozhodně neohroží. Jednak většina z „nových divů“ na něm už stejně dávno figuruje. A pak, výběr na seznam je založen na důkladném vědeckém bádání. Zkratka označení „památká UNESCO“ má punc kvality a výjimečnosti.

Česko – Slovensko 12:6

Česko ani letos svých dvanáct zápisů na seznamu nerozšířilo. Kandidaturu historické papírny ve Velkých Losinách pro malé šance na úspěch raději stáhlo ještě před zasedáním. Poslední českou památkou zařazenou do světového dědictví tak zůstává židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči z roku 2003. Do budoucna se ale chystá aspirovat s několika dalšími lokalitami (viz box České naděje).

Zato Slovensko letos slavilo úspěch. Společně s Ukrajinou prosadilo na seznam původní karpatské bukové lesy. Naši sousedé se tak dostali přesně na polovinu českých památek, nyní se totiž jedná o šestý slovenský zápis.



FOTO: ARCHIV

Karpatské bukové pralesy představují unikátní neporušenou krajinu, typickou pro mírné pásmo. Kdysi jich Evropa měla mnohem víc. Čtyři lokality jsou na území Slovenska: tři v národním parku Poloniny a jedna v Chráněné krajinné oblasti Vihorlat. Pralesy jsou pozoruhodné jak svým rostlinstvem, tak živočichy. Podle slovenského ekologa Erika Baláže je pralesová oblast v Poloninách a Vihorlatu výjimečná tím, že tamní fauna a flóra jsou velmi citlivé na zásah člověka. „Jsou to například houby či hmyz, které ke své existenci potřebují hniující dřevo,“ citovala Baláže agentura ČTK. V pralesech jsou běžné uschlé či polámané a hniující stromy. Právě na ty se váže část unikátní fauny a flóry, vysvětluje Viliam Bartuš z organizace na ochranu lesů VLK. Dva ze čtyř pralesů se nacházejí na slovensko-ukrajinském pomezí. Po vstupu Slovenska do schengenského prostoru jimi bude procházet přísně střežená vnější hranice Evropské unie. „Právě kvůli ochraně hranic tu existují tlaky na zpřístupnění lesa, vytváření průseků,“ varuje Bartuš. Doufá, že zaplacením pralesů do seznamu UNESCO snad stoupne váha a důležitost ochrany pralesů.